

Montserrat Pineda Lorenzo

Coordinadora d'Incidència Política Associació Creación Positiva.

En els darrers anys ha dut a terme la formació sobre com abordar les violències sexuals i violències masclistes a Catalunya, les sessions formatives van dirigides a professionals dels serveis de la xarxa especialitzada en violència masclista a Catalunya.

Ha estat coordinadora de la "L'abordatge de les violències sexuals a Catalunya" per encàrrec del ICD i del Grup de treball de Violències sexuals de la Comissió nacional per una intervenció coordinada de la Violència Masclista i coautora del document "Violències sexuals: un marc conceptual, teòric i ètic". Va ser autora de l'Anàlisi amb perspectiva de gènere de les polítiques sanitàries de salut sexual i reproductiva a Catalunya per al Govern Català 2008. I coautora d'altres estudis vinculats a les dones que viuen amb VIH.

Compta amb el Diploma de Salut Pública i Gènere de l'Escola Nacional de Salut Pública del Ministerio de Sanidad y Servicios Sociales.

És professora del Postgrau en violències masclistes de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB). Ha estat Professora durant 5 anys de l'assignatura Gènere i Salut, i de l'assignatura Violència de Gènere en l'Àmbit Sanitari, a la EU Infermeria Santa Madrona. També ha estat professora d'altres postgraus virtuals de la Universitat de Barcelona relacionats amb la violència de gènere i familiar, així com del Postgrau d'Infermeria i VIH / SIDA: una visió global i humanista, a la EU Infermeria Santa Madrona.

Ha participat com a Persona Experta en el Comitè Tècnic per a l'Estratègia de Salut Sexual del Ministerio de Sanidad y Políticas Sociales. Ha participat en l'Elaboració del Mapa de Salut Sexual i Reproductiva de la Xarxa per un món Millor d'ONU Dones.

Ha participat a les reunions internacionals de CSW, CPD i Beijing +15, en el marc de la ONU. Ha col·laborat i en ocasions ha liderat processos de monitoratge de CEDAW, PIDESC i EPU.

Resum ponència

El Conveni del Consell d'Europa sobre prevenció i lluita contra la violència contra les dones i la violència domèstica (Conveni Estambul 2011) i la Llei 5/2008 del 24 d'abril, del dret de les dones a eradicar la violència masclista, ens obliga a intervenir en violència masclista i en violències sexuals. El marc ens dona el camí a seguir.

Però estem seguint aquest camí? Estem seguint-lo amb la diligència que marca el conveni d'Estambul? L'estem seguint amb els ritmes que toquen tenint en compte que estem al 2016? L'estem seguint amb els recursos econòmics i humans que hauríem de tenir per poder-lo seguir de forma eficaç i sostenible? L'estem seguint amb l'estratègia política i tècnica que cal, tenint en compte l'impacte per a milers de dones que patim les violències

sexuals? I finalment, l'estem seguint amb la millor coordinació possible per tal de no acabar malgastant esforços i sent poc efectives ?

Tenim eines i instruments potents. Tenim protocols de violència masclista que incorporen de forma desigual les manifestacions de les violències sexuals. Tenim una molt bona xarxa de recursos especialitzats, tant els SIAD com els SIE. Tenim protocols operatius sobre algunes manifestacions de les violències sexuals (però no de totes ni en tots els àmbits). Tenim circuits de professionals en tot el territori. I per últim, tenim estàndards de serveis generals i específic que marca el protocol Marc.

Però els coneixem? Ens serveixen? Tenim capacitat per aplicar-los? Tenim formació per executar-los? Hi ha voluntat política i tècnica per a que funcioni la resposta?

Si poguéssim respondre amb un si a totes aquestes preguntes, l'impacte de les violències sexuals en tots els àmbits estaria més a prop de la seva fi. La realitat cau pel seu propi pes.

Les manifestacions de les violències sexuals han estat invisibilitzades de forma magistral pel patriarcat, en tots els seus àmbits i en totes les seves esferes. Veure la dimensió del perquè han estat invisibilitzades ens pot donar pistes de per on intervenir.

Les violències sexuals als espais públics, presents als mitjans de comunicació en els darrers temps, i les actuacions del moviment feminista i de diversos municipis de Catalunya, han posat el focus a la punta de l'iceberg, actuant en molt casos a les festes locals o dels barris. Però un dels reptes és saber quina dimensió té aquest iceberg, i, tal i com presentaré a la meva ponència, es tracta més aviat d'un volcà que no pas d'un iceberg. Les festes i l'oci estan ocupant l'espai d'actuació de les respostes municipals. Però quines dimensions del volcà queden fora?. Molt probablement falten actuacions més integrades a les actuacions que ja s'estan realitzant.

Les polítiques públiques (estatals, de país i locals) no han donat una resposta adequada a la gravetat ni a la magnitud de les violències sexuals. Les dones, en moltes ocasions, ens hem vist relegades a respostes individuals, o a respostes col·lectives com l'autodefensa feminista. Però ha de ser aquesta la resposta de les dones? O l'única resposta que tenim les dones o els moviments feministes?. La meua aposta tècnica i política és que és una opció.

La resposta contundent que considero imprescindible és que primer s'acabi amb la impunitat jurídica i social que tenen les violències sexuals. I això no pot ser exclusivament un tema d'abordatge penal. Justícia i Interior hi tenen molt a dir. I també l'àmbit local.

Però al mateix temps les polítiques públiques de prevenció, detecció i recuperació han de seguir articulant respostes. A la ponència donarem algunes claus, algunes de les quals estan vinculades a com complir el que està establert a la llei 5/2008 i també a fer efectiva l'aplicació del Conveni d'Estambul. Per últim, reflexionarem sobre com el món local és imprescindible per generar un canvi de paradigma en l'abordatge de les violències masclistes, de les violències sexuals i de les violències sexuals a l'àmbit públic

"Sota condicions de tirania és més fàcil actuar que pensar." Hannah Arendt